

Jak odhalit falešnou zprávu

Doporučeno pro použití v předmětech:

Informatika, Mediální výchova, Občanská výchova, Český jazyk

Cílová skupina	Studenti gymnázia (ve věku 15–18 let)
Témata	Rozpoznávání phishingu a online podvodů, digitální občanství, přesvědčovací jazyk a tón.
Velikost skupiny	Vhodné pro jakoukoliv skupinu nebo třídu.
Požadavky na předchozí znalosti	Základní digitální gramotnost a zkušenosti s používáním internetu Znalost sociálních sítí a online platform Zkušenosti s používáním nástrojů s umělou inteligencí (např. ChatGPT)
Výukové cíle z kurikula DataPro	C.1 Správa identit ● Povědomí o používání Pravidelné zamyšlení se, jak a kde bezpečně používat a sdílet osobní údaje. Porozumění rizikům spojeným se sdílením osobních údajů. C.4 Ověřování informací ● Kontrola zdroje Připravenost ověřit si informace z více zdrojů. To pomáhá rozpoznat a pochopit různé úhly pohledu nebo zájmy, které se skrývají za konkrétními informacemi a zdroji dat. ● Rozpoznávání předsudků Naučení se rozpoznávat potenciální zkreslení informací a uvědomění si, že každý zdroj dat může být zkreslený na základě svého původu nebo účelu.
Další specifické výukové cíle	Neuvedeno
Časový rámec	Jedna vyučovací hodina (cca 45 minut)

Technické požadavky	Počítače/tablety s připojením k internetu pro studenty (individuálně nebo ve dvojicích)
Výukové materiály a nástroje z project DataPro	Konverzační agent DataPro Odhal falešnou zprávu: Česká banka Odhal falešnou zprávu: InstaPik
Další specifické výukové materiály	Neuvedeno
Návrhy na strukturu lekce / metodický postup	Návrhy na strukturu lekce / metodické postupy Úvod do phishingu (5 minut) Diskuze ve třídě: Požádejte studenty, aby vysvětlili, co vědí o phishingu, a případně se podělili o osobní zkušenosti s online hrozbami (např. phishing, hackování, podvody). Praktická část s využitím digitálních aktivit (15 minut) Studenti samostatně projdou obě digitální aktivity, které je naučí rozlišit mezi phishingovými a legitimními e-maily či zprávami na sociálních sítích. Scénář + Konverzační agent DataPro (20 minut) Představte studentům krátký realistický scénář. Instruuje je, aby pomocí konverzačního agenta DataPro kladli otázky ohledně toho, jak by měli ve scénáři postupovat. Doporučené scénáře a příklady otázek: ● Dostaneš zprávu na WhatsApp od neznámého čísla: „Ahoj, to jsem já, tvůj bratranec! Změnil jsem číslo. Můžeš mi poslat 50 €? Vysvětlím ti to později.“ ○ Jak ověříš, že je to skutečně tvůj bratranec? ○ Proč se podvodníci vydávají za lidi, které známe? ○ Co bys měl(a) udělat? ● Dostaneš e-mail od „Školní administrativy“ s žádostí o okamžité přihlášení a aktualizaci studentských údajů přes odkaz. E-mailová adresa vypadá takto: admin-skola@gmail.com.

	☐ Co bys měl(a) zkontrolovat jako první? ☐ Je tato e-mailová adresa důvěryhodná? ☐ Na koho se můžeš obrátit pro ověření pravosti e-mailu? ● Při prohlížení internetu se objeví červená obrazovka se zprávou: „Váš počítač byl infikován! Ihned zavolejte podporu Microsoft: 123-456-789.“ ☐ Pracuje Microsoft tímto způsobem? ☐ Jaká rizika hrozí, pokud zavoláš? ☐ Co bys měl(a) udělat místo toho? Závěr (5 minut) Požádejte studenty, aby si napsali jednu užitečnou věc, kterou se dozvěděli od chatbota, a sdíleli ji se třídou nebo ve dvojicích.

DataPro Sylaby

Jak odhalit falešnou zprávu

WP2

Instituce	ProEduca z.s.
Projekt	DataPro
Úroveň šíření	Veřejná
Datum	Červen 2025
Autoři	Pippa Thompson

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

Financováno Evropskou unií. Názory vyjádřené jsou názory autora a neodrážejí nutně oficiální stanovisko Evropské unie či Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za vyjádřené názory nenese odpovědnost.